

RIKSDAGENS **PROTOKOLL**

1948

FÖRSTA KAMMAREN

Nr 12

1—3 april.

Avgjorda ärenden m. m.

Sid.

Torsdagen den 1 april.

Gemensam votering ang. anslag till nyanskaffning av person- och
resgodsvagnar..... 3

Torsdagen den 1 april.

Kammaren sammanträdde kl. 2 eftermiddagen.

Upplästes följande inkomna läkarintyg:

Riksdagsman *Fredrik Ström*, som lider av hypertoni + trombosis cerebri med partiellt kvarstående förlamning, är på grund av denna sjukdom oförmögen att delta i riksdagens arbete tiden 20 mars—31 maj 1948, intygas.

Stockholm den 19 mars 1948.

Stig Björkman,
leg. läkare.

Vidare upplästes en till kammaren inkommen ansökning, som jämte därvid fogat läkarintyg var så lydande:

Till riksdagens första kammare.

Undertecknad anhåller härmed, med stöd av närslutna läkarintyg, vördsamt om tjänstledighet från riksdagsarbetet från och med den 1 april 1948 och tills vidare.

Solhagen, Uddevalla den 29 mars 1948.

Erik Arrhén,
Lektor.

Lektor *Erik Arrhén* är på grund av sjukdom oförmögen att delta i riksdagens arbete från och med den 1 april och tills vidare, vilket härmed intygas.

Uddevalla den 29 mars 1948.

H. Fredriksson,
leg. läkare.

På gjord proposition bifölls ansökningen för den tid, under vilken herr Arrhén av den i läkarintyget omförmälda anledningen vore oförmögen att delta i riksdagsarbetet.

Företogs jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 41 föreslagna samt av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 174 och II: 265 till Nyanskaffning av person- och resgodsvagnar för budgetåret 1948/49 anvisa ett investeringsanslag av 13 970 000 kronor, röstar

Ja;

Den det ej vill röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 174 och II: 265 till Nyanskaffning av person- och resgodsvagnar för budgetåret 1948/49 anvisat ett investeringsanslag av 13 640 000 kronor.

Sedan efter given varsel kammarens ledamöter intagit sina platser och voteringspropositionen upplästes, verkställdes omröstningen medelst omröstningsapparat; och befunnos vid omröstningens slut rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 71;

Nej — 59.

Därjämte hade 3 ledamöter tillkännagivit, att de avstode från att rösta.

Efter det protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 245, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 83 ja och 121 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 154 ja

och 180 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionen.

Justerades protokollen för den 13, 16 och 17 nästlidne mars.

Herr statsrådet *Möller* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 192, med förslag till lantarbetstidslag;

nr 193, med förslag till lag om överflyttande på arbetarskyddsstyrelsen av de uppgifter och befogenheter, som tillkomma arbetsrådet; samt

nr 194, med förslag till lag om inskränkning i rätten att förvärva jordbruksfastighet.

Herr statsrådet *Nilsson* avlämnade Kungl. Maj:ts proposition nr 191, angående vissa investeringar i statens järnvägars fond.

Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 140, med förslag till lag angående ändring i lagen den 6 juni 1930 (nr 251) om kommunalstyrelse på landet, m. m.

Föredrogs och hänvisades till utrikesutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 183, angående godkännande av en mellan Sverige och den belgisk-luxemburgiska ekonomiska unionen träffad handelsöverenskommelse.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 184, angående inrättande av en arbetarskyddsstyrelse och förstärkning av yrkesinspektionen m. m.; och

nr 185, angående vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 186, med förslag till förordning om ändring i förordningen den 31 mars 1922 (nr 130) angående upp-

börd av avgifter för försäkringar i riksförsäkringsanstalten jämlikt lagen om försäkring för olycksfall i arbete.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:s propositioner:

nr 187, angående social jordbrukskreditgivning m. m.; och

nr 188, angående stödåtgärder för maskinhållningen inom jordbruket.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 189, med anhållan om riksdagens yttrande angående vissa av Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens år 1947 vid dess trettonde sammanträde fattade beslut.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet den av fru *Svenson* och herr *Persson, Ivar*, väckta motionen, nr 279, i anledning av Kungl. Maj:ts propositionen angående lönereglering för övningsslärare m. m.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott den av herr *Holmbäck* väckta motionen, nr 280, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i strafflagen m. m.

Föredrogs och bordlades Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner nr 191—194.

Avgåvos och bordlades nedannämnda motioner:

nr 281, av herr *Anderberg*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i lagen den 6 juni 1930 (nr 251) om kommunalstyrelse på landet, m. m.;

nr 282, av herr *Näsghård* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående i vissa fall av allmänna arvsfondens rätt till arv, m. m.;

nr 283, av herr *Åman* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inrättande av en arbetar-

skyddsstyrelse och förstärkning av yrkesinspektionen m. m.;

nr 284, av herr *Sjö* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inrättande av en arbetarskyddsstyrelse och förstärkning av yrkesinspektionen m. m.;

nr 285, av herr *Anderberg* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillgodoseende av universitetets i Lund och Malmöhus läns sjukvårdsinrättningars i Lund behov av tomtmark;

nr 286, av herr *Wehtje* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1948/49 till avlöningar vid universiteten i Uppsala och Lund m. m.;

nr 287, av herr *Anderberg*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1948/49 till avlöningar vid universiteten i Uppsala och Lund m. m.;

nr 288, av herr *Ramberg* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1948/49 till folk- och småskoleseminarierna;

nr 289, av herr *Åman* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående lönereglering för övningslärare m. m.;

nr 290, av herr *Åman* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående lönereglering för övningslärare m. m.;

nr 291, av herr *Heiding* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående lönereglering för övningslärare m. m.;

nr 292, av herr *Fahlander*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående lönereglering för övningslärare m. m.;

nr 293, av herr *Fahlander*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående lönereglering för övningslärare m. m.;

nr 294, av fröken *Osvald* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående lönereglering för övningslärare m. m.;

nr 295, av herr *Isaksson*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående lönereglering för övningslärare m. m.;

nr 296, av herr *Åman*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående pensionsreglering för vissa befattningshavare vid statens krisorgan;

nr 297, av herr *Mannerskantz* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa avlönings- och pensionsförbättringar för präster m. m.;

nr 298, av herr *Fahlander* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa avlönings- och pensionsförbättringar för präster m. m.;

nr 299, av herr *Norling* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag med särskilda bestämmelser om dispositionen av aktiebolags vinstmedel, m. m.;

nr 300, av herrarna *Lundgren* och *Velander*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till lantmäteristyrelsen och lantmäterikontoren i länen för budgetåret 1948/49;

nr 301, av herr *Nilsson, Bror*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående organisationen av rationaliseringsverksamheten på jordbrukets område m. m.;

nr 302, av herr *Sundberg, Carl*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående organisationen av rationaliseringsverksamheten på jordbrukets område m. m.;

nr 303, av herr *Nilsson, Hjalmar*, och herr *Isaksson*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående organisationen av rationaliseringsverksamheten på jordbrukets område m. m.;

nr 304, av herr *Nilsson, Hjalmar*, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående jordbruksförsöksverksamhetens organisation m. m.;

nr 305, av herr *Nilsson, Hjalmar*, och herr *Isaksson*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utbyggnad av lantbruks-, veterinär- och skogshögskolorna m. m.;

nr 306, av herr *Nilsson, Bror*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utbyggnad av lantbruks-, veterinär- och skogshögskolorna m. m.;

nr 307, av herr *Mannerskantz*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utbyggnad av lantbruks-, vete-

rinär- och skogshögskolorna m. m.;
samt

nr 308, av herr *Heiding* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående åtgärder till stödjande av oljeväxt- samt lin- och hampodlingen m. m.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 2.15 eftermiddagen.

In fidem

G. H. Berggren.

Lördagen den 3 april.

Kammaren sammanträdde kl. 2 eftermiddagen.

Herr statsrådet *Sköld* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 110, angående försäljning av en fabrik för tillverkning av syntetiskt gummi; och

nr 195, med förslag till lag med särskilda bestämmelser rörande riksbankens sedelutgivning.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 191, angående vissa investeringar i statens järnvägars fond.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 192, med förslag till lantarbetstidslag;

nr 193, med förslag till lag om överflyttande på arbetarskyddsstyrelsen av de uppgifter och befogenheter, som tillkomma arbetsrådet; samt

nr 194, med förslag till lag om inskränkning i rätten att förvärva jordbruksfastighet.

Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet den av herr *Anderberg* väckta motionen, nr 281, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i lagen den 6 juni 1930 (nr 251) om kommunalstyrelse på landet, m. m.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

nr 282, av herr *Näsgård* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående i vissa fall av allmänna arvsfondens rätt till arv, m. m.;

nr 283, av herr *Åman* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inrättande av en arbetarskyddsstyrelse och förstärkning av yrkesinspektionen m. m.;

nr 284, av herr *Sjö* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inrättande av en arbetarskyddsstyrelse och förstärkning av yrkesinspektionen m. m.;

nr 285, av herr *Anderberg* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillgodoseende av universitetets i Lund och Malmöhus läns sjukvårdsinrättningars i Lund behov av tomtmark;

nr 286, av herr *Wehtje* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1948/49 till avlöningar vid universiteten i Uppsala och Lund m. m.;

nr 287, av herr *Anderberg*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1948/49 till avlöningar vid universiteten i Uppsala och Lund m. m.;

nr 288, av herr *Ramberg* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1948/49 till folk- och småskoleseminarierna;

nr 289, av herr *Åman* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående lönerreglering för övningslärare m. m.;

nr 290, av herr *Åman* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående

ende lönereglering för övningslärare m. m.;

nr 291, av herr *Heiding* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående lönereglering för övningslärare m. m.;

nr 292, av herr *Fahlander*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående lönereglering för övningslärare m. m.;

nr 293, av herr *Fahlander*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående lönereglering för övningslärare m. m.;

nr 294, av fröken *Osvald* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående lönereglering för övningslärare m. m.; samt

nr 295, av herr *Isaksson*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående lönereglering för övningslärare m. m.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet den av herr *Åman* väckta motionen, nr 296, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående pensionsreglering för vissa befattningshavare vid statens krisorgan.

Föredrogs och hänvisades till behandlingen av lagutskott nedannämnda motioner:

nr 297, av herr *Mannerskantz* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa avlönings- och pensionsförbättringar för präster m. m.;

nr 298, av herr *Fahlander* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa avlönings- och pensionsförbättringar för präster m. m.; samt

nr 299, av herr *Norling* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag med särskilda bestämmelser om dispositionen av aktiebolags vinstmedel, m. m.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet nedannämnda motioner:

nr 300, av herrar *Lundgren* och *Velander*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till lantmäteristyrelsen och lantmäterikontoren i länen för budgetåret 1948/49;

nr 301, av herr *Nilsson, Bror*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående organisationen av rationaliseringsverksamheten på jordbrukets område m. m.;

nr 302, av herr *Sundberg, Carl*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående organisationen av rationaliseringsverksamheten på jordbrukets område m. m.;

nr 303, av herr *Nilsson, Hjalmar*, och herr *Isaksson*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående organisationen av rationaliseringsverksamheten på jordbrukets område m. m.;

nr 304, av herr *Nilsson, Hjalmar*, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående jordbruksförsöksverksamhetens organisation m. m.;

nr 305, av herr *Nilsson, Hjalmar*, och herr *Isaksson*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utbyggnad av lantbruks-, veterinär- och skogshögskolorna m. m.;

nr 306, av herr *Nilsson, Bror*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utbyggnad av lantbruks-, veterinär- och skogshögskolorna m. m.;

nr 307, av herr *Mannerskantz*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utbyggnad av lantbruks-, veterinär- och skogshögskolorna m. m.; samt

nr 308, av herr *Heiding* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående åtgärder till stödjande av oljeväxt- samt lin- och hampodlingen m. m.

Föredrogs och bordlades Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner nr 110 och 195.

Avgåvos och bordlades nedannämnda motioner:

nr 309, av fru *Sjöström-Bengtsson* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående lönereglering för övningslärare m. m.;

nr 310, av herr *Lindblom* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till statens sinnessjukhus: avlöningar, m. m.;

nr 311, av herr *Herlitz*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ny strafflagstiftning för krigsmakten;

nr 312, av herr *Näsgård*, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utbyggnad av lantbruks-, veterinär- och skogshögskolorna m. m.;

nr 313, av herr *Osvald*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utbyggnad av lantbruks-, veterinär- och skogshögskolorna m. m.;

nr 314, av herr *Osvald* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utbyggnad av lantbruks-, veterinär- och skogshögskolorna m. m.;

nr 315, av herr *Osvald* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utbyggnad av lantbruks-, veterinär- och skogshögskolorna m. m.;

nr 316, av herr *Osvald* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående jordbruksförsöksverksamhetens organisation m. m.;

nr 317, av herrar *Osvald* och *Åman*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående jordbruksförsöksverksamhetens organisation m. m.;

nr 318, av herr *Osvald*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående jordbruksförsöksverksamhetens organisation m. m.;

nr 319, av herr *Osvald*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående jordbruksförsöksverksamhetens organisation m. m.;

nr 320, av herr *Osvald*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående jordbruksförsöksverksamhetens organisation m. m.;

nr 321, av herr *Näsgård* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående jordbruksförsöksverksamhetens organisation m. m.;

nr 322, av herr *Andersson, Lars*, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående jordbruksförsöksverksamhetens organisation m. m.;

nr 323, av herr *Mannerskantz* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående organisationen av rationaliseringsverksamheten på jordbrukets område m. m.;

nr 324, av herrar *Heiding* och *Gränebo*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposi-

tion angående organisationen av rationaliseringsverksamheten på jordbrukets område m. m.;

nr 325, av herr *Lindblom* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående organisationen av rationaliseringsverksamheten på jordbrukets område m. m.;

nr 326, av herr *Nilsson, Bror*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående organisationen av rationaliseringsverksamheten på jordbrukets område m. m.;

nr 327, av herr *Nilsson, Bror*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående organisationen av rationaliseringsverksamheten på jordbrukets område m. m.;

nr 328, av herr *Nilsson, Bror*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående organisationen av rationaliseringsverksamheten på jordbrukets område m. m.; samt

nr 329, av herr *Osvald* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående organisationen av rationaliseringsverksamheten på jordbrukets område m. m.

Anmäldes och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 104, till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under statens affärsverksfonder, statens järnvägar, gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1948/49 till nyanskaffning av person- och resgodsvagnar.

Anmäldes och bordlades

konstitutionsutskottets betänkande och utlåtanden:

nr 16, med förslag till ändrad lydelse av § 72 riksdagsordningen;

nr 17, i anledning av väckt motion med förslag till ändrad lydelse av § 16 regeringsformen; och

nr 18, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändrad lydelse av 54 §, 2, 5 och 7 mom. samt 70 § 1 mom. lagen den 26 november 1920 (nr 796) om val till riksdagen, m. m.;

statsutskottets utlåtanden:

nr 5, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande egentliga statsutgifter för budgetåret 1948/49 under femte huvudtiteln, avseende anslagen inom socialdepartementets verksamhetsområde, jämte i ämnet väckta motioner;

nr 6, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande egentliga statsutgifter för budgetåret 1948/49 under sjätte huvudtiteln, avseende anslagen inom kommunikationsdepartementets verksamhetsområde, jämte i ämnet väckta motioner; och

nr 42, i anledning av 1947 års revisionsutrednings betänkande rörande riksdagens revisorers verksamhet, utom i vad det avser förslag till ändrad lydelse av § 72 riksdagsordningen;

första lagutskottets utlåtande nr 21, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 13 § 3 mom. lagen den 6 juni 1925 (nr 170) om polisväsendet i riket, m. m.;

jordbruksutskottets utlåtande nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under nionde huvudtiteln

gjorda framställningar jämte i ämnet väckta motioner;

första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtanden:

nr 3, i anledning av väckt motion om översyn av vissa bestämmelser i hälsovårdsstadgan; och

nr 4, i anledning av väckt motion angående lagfästade av kvinnans rätt till lika lön med mannen för samma prestation; samt

första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtanden:

nr 7, i anledning av väckt motion om ändrade föreskrifter rörande flyguppvisningar; och

nr 8, i anledning av väckt motion om upphävande av den beslutade höjningen av inträdesavgifterna för nya telefonabonnemang.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 2.08 eftermiddagen.

In fidem
G. H. Berggren.